

Psoriasis vulgarisli bir hastada alyansa bağlı demonstratif Köbner fenomeni

A case of Koebner phenomenon caused by friction by a wedding ring in a patient with psoriasis vulgaris

Yalçın Baş, Hawa Yıldız Seçkin, Zennure Takcı

Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dermatoloji Anabilim Dalı, Tokat, Türkiye

Anahtar Kelimeler: Köbner fenomeni, psoriasis vulgaris, alyans

Keywords: Koebner phenomenon, psoriasis vulgaris, wedding ring

Sayın Editör;

Köbner fenomeni ilk kez 1876 yılında Henrich Koebner tarafından psoriasis hastalığında tanımlanmıştır. İsomorfik fenomen olarak da bilinen Köbner fenomeni, derinin travmatik ya da nonspesifik stimülasyonu sonucu, dermatolojik hastalığın uyarılma bölgesine sınırlı şekilde ortaya çıkmasıdır^{1,2}. Tanımlandığı tarihten sonra çok sayıda hastalıkta farklı sıklıkta ortaya çıktığı izlenmiştir. 1990 yılında Köbner fenomeni Boyd ve Neldner³ tarafından dört farklı kategoride sınıflandırılmıştır (Tablo 1). Ancak bu fenomen ile psoriasis, vitiligo ve liken plan patolojileri arasındaki ilişki çok daha kuvvetlidir.

Otuz yaşında kadın hasta, hastanemiz dermatoloji polikliniğine 1 ay önce başlayıp giderek artan kaşıntısız kepekli kızamık lezyonlar ve alyansının oluşturduğu reaksiyon yakınmasıyla başvurdu. Hastanın anamnezinden lezyonların ilk kez çıktığı ve gribal bir enfeksiyondan sonra başladığı öğrenildi. Hastanın dermatolojik muayenesinde; özellikle gövdesinde ve üst ekstremitelerinde çok sayıda 0,1-0,5 cm çapları arasında, Auspitz ve mum lekesi fenomeni pozitif, eritemli skuamli plaklar tespit edildi. Ek olarak hastanın sağ el

yüzük parmağında, lezyonun sınırları hastanın taktığı alyans ile örtüşen, non-septomatik eritemli skuamli plak mevcuttu (Resim 1, olgu; eğitici yönü olması ve klinik olarak dikkat çekici görüntüsü nedeniyle paylaşılmıştır. Ayrıca bildiğimiz kadarıyla, psoriasis vulgarisli bir hastada alyansa bağlı Köbner fenomeni ilk kez sunulmuştur). Hastaya klasik klinik bulguları ile guttat psoriasis vulgaris tanısı konuldu.

Resim 1. Alyans alanı ile örtüşen lezyon

Address for Correspondence/Yazışma Adresi: Dr. Yalçın Baş, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dermatoloji Anabilim Dalı, Tokat, Türkiye
Phone: +90 541 867 60 67 E-mail: dryalcinbas@gmail.com **Received/Geliş Tarihi:** 31.01.2016 **Accepted/Kabul Tarihi:** 06.04.2016

© Türkderm-Deri Hastalıkları ve Frengi Arşivi Dergisi, Galenos Yayınevi tarafından basılmıştır.
Bu makale "Creative Commons Atıf-GayriTicari-Türetilemez 4.0 Uluslararası Lisansı (CC BY-NC 4.0)" ile lisanslanmıştır.

Tablo 1. Koebner fenomeninde Boyd-Nelder sınıflaması

No	Kategori	Örnekler	Yorumlar
I	Gerçek köbnerizasyon	Psoriasis Liken planus Vitiligo	Köbnerizasyon; patogenez, prognoz ve tedavi ile ilişkilidir
II	Yalancı köbnerizasyon	Verruka Molluskum kontagiosum impetigo	Bulaşıcı organizmaların travma ile çevre dokulara ekilmesinden kaynaklanır
III	Nadiren lezyonlar	Darier hastalığı Hailey-hailey hastalığı liken sklerozus	Travmayı takiben lezyonun gelişimi iyi tanımlanmıştır, belli sıklıkta travma yerinde lezyon gelişir ve Köbner fenomeninin bazı kriterlerini karşılar
IV	Zayıf veya şüpheli travma kaynaklı prosesler	Pemfigus vulgaris Egzama Liken nitidus	Hastalıklar köbnerizasyon için küçük kanıtlara sahiptir

Psoriasis vulgaris derinin enflamatuvar, papüloskuamöz ve KP pozitif bir hastalığıdır. Köbner fenomeninin psoriasisde bildirilen insidansı %11-75 arasında değişmektedir¹. Boyd-Nelder sınıflamasına göre bu hastalıkta gerçek Köbner tepkisi mevcuttur (Tablo 1). Köbner fenomeni; hastalığa tanı konmasına, yanı sıra aktivitesini ve prognozunu belirlemeye katkısından dolayı psoriasisde önemlidir⁴.

Köbner fenomeni'nin görüldüğü patolojilerde reaksiyonu tetikleyen çok sayıda uyarıcı faktör bildirilmiştir. Bu uyarıcı faktörler; fiziksel ve termal travmalar (cerrahi insizyon, friksiyon, böcek ısırıkları, ekskoriyasyon, laserasyon vs.), dermatozlar (dermatitler, herpes zoster, miliaria, folikülit, pityriasis rosea vs.), ilaç reaksiyonları (tüberkülin deri testi, dövmeler, influenza aşısı, pozitif yama testi, scratch deri testi vs.) ve terapötikler (pulsed dye lazer, immünoşüpresyon, ultraviyole ışık,

metotreksat tedavisi çekilmesi, yüksek enerjili radyasyon vs.) başlıkları altında toplanabilir⁴. Stimülasyondan sonra ortalama 2-3 hafta içinde köbner fenomeni gelişir. Ancak 2 günden 2 yıla kadar uzanan geniş bir zaman aralığında da ortaya çıkabilir².

Etik

Hasta Onayı: Çalışmamıza dahil edilen tüm hastalardan bilgilendirilmiş onam formu alınmıştır.

Hakem Değerlendirmesi: Editörler kurulu dışında olan kişiler tarafından değerlendirilmiştir.

Yazarlık Katkıları

Cerrahi ve Medikal Uygulama: Yalçın Baş, Konsept: Yalçın Baş, Havva Yıldız Seçkin, Zennure Takcı, Dizayn: Yalçın Baş, Havva Yıldız Seçkin, Zennure Takcı, Veri Toplama veya İşleme: Yalçın Baş, Analiz veya Yorumlama: Yalçın Baş, Havva Yıldız Seçkin, Zennure Takcı, Literatür Arama: Yalçın Baş, Havva Yıldız Seçkin, Zennure Takcı, Yazan: Yalçın Baş. Çıkar Çatışması: Yazarlar bu makale ile ilgili olarak herhangi bir çıkar çatışması bildirmemiştir.

Finansal Destek: Çalışmamız için hiçbir kurum ya da kişiden finansal destek alınmamıştır.

Kaynaklar

1. Camargo CM, Brotas AM, Ramos-e-Silva M, Carneiro S: Isomorphic phenomenon of Koebner: facts and controversies. Clin Dermatol 2013;31:741-9.
2. Sagi L, Trau H: The Koebner phenomenon. Clin Dermatol 2011;29:231-6.
3. Boyd AS, Neldner KH: The isomorphic response of Koebner. Int J Dermatol 1990;29:401-10.
4. Weiss G, Shemer A, Trau H: The Koebner phenomenon: review of the literature. J Eur Acad Dermatol Venereol 2002;16:241-8.